

Viveca Svensson Sellin
viveca.svensson-sellin@varmdo.se
08-570 474 76
Miljöinspektör

Tjänsteskrivelse

BJÖRNÖ 1:4, Klacknäset: Utvecklande av talan i ärende med mål nr: M4661-16

Förslag till beslut

Bygg- och miljöavdelningen föreslår bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta att

1. Överlämna utvecklande av talan till mark- och miljödomstolen, mål nr: M4461-16.
2. Hos mark- och miljödomstolen i första hand yrka på att länsstyrelsens beslut upphävs och att nämndens beslut fastställs.
3. Hos mark- och miljödomstolen i andra hand yrka på att länsstyrelsens beslut upphävs och återförvisas till länsstyrelsen för att bereda nämnden tillfälle till yttrande
4. Förklara beslutet som omedelbart justerat.

Beslutsunderlag

Fotografier 2016-07-20

Fotografier 2016-07-21

Fotografier 2016-08-03

Skrivelse info om provtagning 2016-04-27

Överklagan

Delegationsbeslut strandbad provtagning BMH 1646, daterad 2016-05-12

Ärendet

Länsstyrelsen har 2016-07-07 beslutat att upphäva bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommuns (org. nr. 212000-0035) beslut BMH 1646, daterat 2016-05-09. Ärendet har överklagats av avdelningen för nämndens räkning till mark- och miljödomstolen då länsstyrelsen i sitt beslut inte prövat

sakfrågan. Mark- och miljödomstolen har medgivit anstånd med att utveckla talan till 2016-09-16.

Utvecklande av talan

Föreningen har ca 400 medlemmar, ett påstående som även stärks av föreningens överklagan 2016-06-22. I överklagan beskrivs att samtliga fastighetsägare som är medlemmar i föreningen betalar in en årlig medlemsavgift. Dessa pengar menar föreningen ska gå till skötsel av området som uppgår till ca sex miljarder kvadratmeter. Föreningen uppger själva att området med stränder är populära under sommarhalvåret för bad.

Eftersom stränderna har tillgång till bekvämligheter i form av bland annat toalett och betalparkering i närheten så kan nämnden inte bortse från att badet är ett så kallat "anlagt bad". Föreningen tar betalt 10 kr/timmen (max 40 kr/dag) för nyttjande av parkeringen för att få in extra inkomster för att underhålla stranden så att nedskräpning förebyggs. Eftersom Björnö MSV Ek. för. är fastighetsägare för beläggningen av badet så anser nämnden att det är föreningen som har ansvaret över även provtagningen såväl som underhållet av stränderna. De uppger även att det går kommunal transport ut till badet, att det finns ytterligare parkeringar i området och att det finns en skylt anslagen om bad som Trafikverket anges ska ha satt upp vilket indikerar en uppmaning till bad samt att allmänheten med lätthet kan nyttja badet. Att föreningen inte haft dialog med Trafikverket innan skyltning utfärdats är ingenting som nämnden tar hänsyn till så länge det fortfarande finns en skylt som anvisar badplats.

I tidigare överklagade beslut från 2013 (BMH 1448, BMH 1451 och BMH 1455) har föreningen räknat på en provtagningskostnad om minst 15 480 kr. Föreningen har gjort en uträkning på administrativa kostnader för 2016 års provtagning vilket enligt dem uppgår till ungefär 10 500-11 500 kr (4200 + 6500 kr, se föreningens överklagan). Föreningen består enligt utsago av närmare 400 personer varpå nämnden inte ser några svårigheter att bekosta detta solidariskt.

Föreningen anser att nämnden ålagt föreningen att enligt ett strikt schema provta sitt vatten för att undvika att sjukdom inträffar. Det schema som nämnden förelagt föreningen om är tre utsatta datum (17 juni, 8 juli och 5 augusti) med möjlighet att frångå datumen med fyra dagar samt vid behov, förutsatt att nämnden underrättas om förhinder från föreningens sida. Det föreläggande som nämnden ålagt föreningen utgår efter bestämmelserna i Havs- och vattenmyndighetens förordning HVFMS 2012:14 där bland annat skyltning är ett krav enligt bilaga 5. Föreläggandet är inte på några sätt satt med orimliga krav på provtagning, och föreläggandet ger föreningen möjlighet att i dialog med nämnden i vissa fall justera kraven utefter föreningens förmåga till provtagning (beslutspunkt 1 och 4 i BMH 1646). Den redovisning som måste inkomma av provtagningsresultat och förhållanden på plats (värme, algblooming, provtagningsdatum) är nödvändiga uppgifter för att nämnden ska kunna rapportera in rättvisande uppgifter till Havs- och vattenmyndigheten.

I föreningens överklagan uppger de att de som fastighetsägare inte har någon önskan att deras bad ska klassas om EU-bad och att de inte heller vill att deras strand ska profileras som ett strandbad. Enligt Havs- och vattenmyndighetens

förordning HVFMS 2012:14 och Badvattenförordningen (2008:218) så faller dock Klacknäsets badplats in under kategorin EU-bad med tanke på antal badande och huruvida det kan anses vara ett anlagt bad eller ej. Eftersom badet innehar både parkering, soptunnor och toalettmöjligheter samt att det är skyltat ut till badet så kan nämnden inte dra någon annan slutsats än att de ska föreläggas med krav om provtagning för att kontrollera vattenkvaliteten.

Eftersom Klacknäsets badplats är en del av Östersjön är det extra viktigt att badvattenkvaliteten undersöks eftersom övergödningen av Östersjön ger en ökad tillväxt av cyanobakterier på grund av ett överskott av fosfor och kväve. Övergödningen beror på att det av 14 närliggande länder förekommer utsläpp av gödningsmedel, avloppsvatten och bekämpningsmedel. Detta trots att det endast är nio länder som angränsar till Östersjön.

Med tanke på riskerna med cyanobakterier, Escherichia coli och Intestinala enterokocker bör provtagning av vatten vara en självklarhet. Eftersom E-coli och enterokocker är tarmbakterier så förekommer de i högre koncentration då fler personer är i vattnet, särskilt barn. Cyanobakterier i sin tur lever på den övergödning som sker på grund av avföring som innehåller mycket kväve och fosfor.

Oavsett om nämnden kan klassa badet som ett EU-bad eller ej så anses det vara tillräckligt många badande i det generella området samt anlagda bekvämligheter (toalett, parkering m.m.) som i sig visar på ett anlagt bad med avseende att locka badande. I vägledningen står det att även om ett bad inte fått klassificeringen EU-bad så ska kommunen tillse att provtagning utförs för att vid otjänligt prov kunna utfärda avrådan från bad.

Ytterligare argument för att Klacknäsets badplats ska provta badvattenkvaliteten är för den överhängande risken att det förekommer föroreningar i vattnet, främst cyanobakterier men även E-coli och enterokocker. Avsaknad av tillräcklig kunskap från båtägare gällande bortskaffande av avfall i septiktankar leder till att dessa släpper ut innehållet direkt i recipienten. Utsläppen sker också av bekvämlighet eftersom det är en tidskrävande process att tömma innehållet på utsedda platser (toatömningsstationer).

Nämnden anser att delegationsbeslut 1646 ska återtas i sin helhet och att Björnö MSV Ek. för. ska utföra förelagda provtagningar enligt förelagd provtagningsplan.

Kommentar till Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen anser att nämnden i delegationsbeslut 1646 inte utrett frågan kring klassningen tillräckligt utförligt. Nämnden anser att Länsstyrelsens beslut att upphäva delegationsbeslut 1646 är baserat på felaktiga grunder. Detta på grund av att nämndens beslut inte hanterade hur klassningen och bedömningen har gått till. Delegationsbeslut 1646 behandlar enbart hur provtagningen av badvattnet ska gå till.

Länsstyrelsen har inte berett nämnden tillfälle att yttra sig i frågan vilket är beklagligt med tanke på att nämndens underlag för klassning därmed aldrig

granskats. Nämnden anser att Länsstyrelsen lättvindigt upphävt nämndens beslut med tanke på att inga ytterligare uppgifter eller yttranden från nämnden har begärts ut för att ge Länsstyrelsen tillräckligt med underlag för att kontrollera om föreningens argument håller.

Länsstyrelsen kan inte enbart gå på föreningens överklagan och det som generellt står om EU-bad i första stycket 4 § Badvattenförordningen då nämnden har fog för sin klassning av Klacknäsets bad. Nämnden har gjort en noggrann övervägning till badet enligt det som står i samtliga stycken i 4 §. I stycke två står tydligt att nämnden kan bedöma EU-bad efter anläggningar eller andra åtgärder som uppmuntrar till bad. Länsstyrelsen hänvisar till punkt 1 i 4 § där det står att kommunen ska identifiera ytvattenförekomster där ett stort antal personer förväntas bada.

Länsstyrelsen har inte bett nämnden utföra en utredning, som föreningen sedan ska få svara på, varvid nämnden vidhåller sitt beslut. Både med tanke på 4 § samt hälsoriskerna med ett välbesökt bad utan kontroll genom provtagning av hälsoskadliga bakterier.

Bakgrund

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden (nämnden) förelade Björnö MSV Ek. för. (föreningen) i BMH 1646 att tre gånger under badsäsongen 2016 (21 juni-15 augusti) provta sitt badvatten för att kontrollera badvattenkvaliteten. I beslutet förklarar nämnden hur provtagningen ska gå till, datum när den ska utföras samt när och hur provsvaren ska redovisas. Föreläggandet förenades med vite eftersom nämnden anser det vara av yttersta vikt att badplatser av den här karaktären visar på tillfredsställande värden för att inte orsaka olägenheter för människors hälsa och miljön då det både är ett attraktivt bad och dessutom en del av Östersjön.

Det som strandbaden i kommunen ska rapportera in till nämnden är provsvaren från analysen som ska innehålla de sjukdomsframkallande bakterierna *Escherichia coli* (E-coli) och *Intestinala enterokocker* (enterokocker). De ska även rapportera in om cyanobakterier (algblooming) förekommer, temperatur på vattnet samt provtagningsdatum. Dessa uppgifter rapporteras sedan in av nämnden till Havs- och vattenmyndighetens webbsida Badplatsen.

Hälsoeffekter

Anledningen till att E-coli och enterokocker kontrolleras är för att de fungerar som indikatorbakterier för att se om det finns föroreningar i vattnet. Cyanobakterier provtas inte utan det görs endast en okulär bedömning.

Escherichia coli

Det finns många olika typer av E-colibakterier. Vissa av dessa kan framkalla diarré, urinvägsinfektion, lunginflammation och andningsproblem. E-coli är en tarmbakterie som förekommer i vattendrag på grund av bland annat närliggande boskapsmarker eller avloppslösningar som är felaktiga eller som går direkt ut i recipienten m.m. Att bli exponerad för E-coli kan innebära allvarliga hälsofaror på grund av uttorkning, särskilt för äldre och barn.

Intestinala enterokocker

Även enterokocker finns i olika varianter. Dessa kan bland annat orsaka urinvägsinfektioner, sårinfektioner, sepsis (blodförgiftning) och endokardit. Endokardit är en inflammation i hjärklaffarna som kan innebära livsfara eftersom klaffarna kan skadas under infektionen och påverka hjärtats funktion. Flera arter av enterokocker är resistent mot antibiotika.

Cyanobakterier

Cyanobakterier kan bilda toxiner som har olika grad av påverkan på människors hälsa. De är inte alltid synliga men i mångt och mycket kan man se en gul/grön-beläggning på vattenytan som indikerar cyanobakterier. Toxinerna kan orsaka leverskador, diarré, illamående, kräkningar och leverinflammation. Förgiftning av cyanobakterier kan innebära dödlig cirkulationssvikt på grund av en inre blödning i levern.

Klassning av Klacknäset

Tidigare har badet bestått av tre bad (Lilla Sand, Stora Sand och Björkviks brygga). Klacknäsets badplats är enligt nämnden ett enda bad från och med 2016. Antalet badande för den hopslagningen som gjorts övergår gränsen för EU-bad, det vill säga ca 200 badande. Sammanslagningen har skett på grund av att nämnden inte anser att tre olika provtagningar är motiverade på grund av den omedelbara närheten de tre stränderna har till varandra. Nämnden anser även att det är samma ytvattenförekomst på de tre stränderna.

Beräkning

Med anledning av överklagan har en ny klassning av badet utförts från nämnden under 2016. Under tre dagar var bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ute på badstränderna för att räkna antalet badande. Se tabell nedan. Beräkningen är baserat på två inspektörers observationer, se även fotografier. Beräkningen är utförd enligt Havs- och vattenmyndighetens vägledning kring EU-bad (version 10, 2016-05-12), under kapitel "Motiv för EU-bad och avlistning av EU-bad".

I vägledningen står det att motivering för EU-bad är att det ska vara ungefär 200 personer i genomsnitt per dag som badar (beräknas enligt vägledningen på ca tre till fem dagar under en vecka). I vägledningen står även att kommunen kan ange andra skäl eller motiv än att 200 personer i genomsnitt badar där varje dag för att identifiera det som ett EU-bad. Kommunen ska ta hänsyn till infrastruktur eller anläggningar som tillhandahålls och till andra åtgärder som vidtagits för att uppmuntra bad (4 § andra stycket Badvattenförordningen). I direktivat från vägledningen står det:

Med ett stort antal badande avses ungefär 200 personer i genomsnitt per dag. Bedömningen av antal badande görs lämpligen baserat på beräkningar av antalet badande vid tre till fem tillfällen per vecka".

Beräkning nummer	Datum	Tidpunkt	Antal badande ca	Antal bilar ca
1	2016-07-20	12.50-13.30	>380	140
2	2016-07-21	09.15-09.45	>85	20
3	2016-08-03	10.15-10.30	>35	30

1. Vid beräkningen 2016-07-20 var det ca 160 stycken badande på Lilla Sand, >190 stycken på Stora Sand och ca 30 stycken på klippan mellan Stora och Lilla Sand. Ca 25 grader varmt.
2. Vid beräkningen 2016-07-21 var det ca 25 stycken badande på Lilla Sand, >52 stycken på Stora Sand och ca 10 stycken på närliggande klippor vid båda stränderna. Ca 21 grader varmt.
3. Vid beräkningen 2016-07-22 var det ca 6 stycken badande på Lilla Sand, ca 35 stycken på Stora Sand och ca 5 stycken på klippan mellan Stora och Lilla Sand. Det var även tiotalet bilar som anlände då inspektörerna åkte från platsen, och de möttes av 6 familjer som var på väg till badplatsen när de gick från stranden. Ca 21 grader varmt.

Vid uträkning av antal badande i genomsnitt:

$$\frac{380+85+35 \text{ stycken}}{3 \text{ dagar}} = \frac{500}{3} = \text{ca } 167 \text{ stycken badande/dag}$$

Nämndens bedömning av uträkningen är att beräkningstillfällena 2 och 3 har varit innan lunch och tillfälle 1 efter. Det är fler som badar efter lunch och vid det första tillfället var det varmare ute. Om nämnden räknat badande under längre perioder om några timmar hade antalet ökat nämnvärt. Vid räkningen av badande har Björkviks brygga inte medtagits då den ligger längre bort och antalet badande på avstånd uppskattades till något färre än vid Stora Sand samtliga gånger. Förutom det så är mätningarna utförda på vardagar då folk arbetar, på helgerna är antalet badande på Klacknäset betydligt fler.

Med tanke på ovanstående så har nämnden alltså inte, som föreningen beskriver det, tagit till "kreativa sätt" för att klassa badet som ett EU-bad. Nämnden har utefter gällande lagstiftning och vägledning utgått från vad som kan klassas som EU-bad och försökt underlätta för föreningen genom att benämna Klacknäset som ett bad varav bara tre provtagningstillfällen under badsäsongen krävs istället för nio, vilket leder till en lägre kostnad för föreningen.

I enlighet med vägledningen och Badvattenförordningen har nämnden bedömt Klacknäsets badplats vara ett EU-bad med tanke på den anlagda betalparkeringen, grillplats, livboj, sopkärl som töms under sommarhalvåret (1/5-30/9) och toalettmöjligheter.

BYGG-, MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Viveca Svensson Sellin
Miljöinspektör

Jelinka Hall
Avdelningschef

Viveca Svensson Sellin
viveca.svensson-sellin@varmdo.se
08-570 474 76
Miljöinspektör

BJÖRNÖ MSV EK. FÖR.
ODELBERGSVÄGEN 9
13440 GUSTAVSBERG

BJÖRNÖ 1:4: Information om vattenprover vid strandbad enligt kontrollplan för år 2016

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillsyn över att strandbaden i kommunen håller god standard och inte orsakar olägenheter för människors hälsa eller miljön. Enligt Badvattenförordningen (2008:218) och Havs- och vattenmyndighetens författningssamling (2012:14) ska vissa riktlinjer följas vid provtagning av badvattenkvaliteten.

När provtagningsresultaten redovisas för nämnden kommer dessa att registreras på Havs- och vattenmyndighetens hemsida <https://www.havochvatten.se/badplatsen> under ert strandbads egen badvattenprofil. Om provtagningsresultaten visar på dåliga värden kan verksamheten bli tvungen att ta nya prover. Är badkvaliteten så dålig att nämnden finner det motiverat att stänga badet på grund av risker för olägenheter för människors hälsa kommer ni bli kommunicerade ett sådant beslut.

Verksamheten ska följa nedanstående provtagningsinstruktioner för badsäsongen 2016. Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden tar ut en avgift för tillsynen enligt gällande taxa för 2016, fastställd av kommunfullmäktige. Ett beslut om provtagning och avgift kommer att kommuniceras er.

För provtagningsutrustning och analyser går det att kontakta en firma som arbetar med fackmannamässiga provtagningar av strandbadvatten.

Viktig information om Klacknäsets badplats

Björnö MSV ekonomiska förening står som fastighetsägare för strandbaden Lilla Sand, Stora Sand och Björkviks brygga. Från och med 2016 kommer dessa badplatser sammanslås i våra system och bara vara ett bad; Klacknäsets badplats. Praktiskt innebär det att istället för tre olika provtagningsstillfällen på Lilla Sand, Stora Sand och Björkviks brygga så kommer bara en provtagning att krävas, samt bara en avgift tas ut. Klacknäsets badplats kommer att klassas som ett EU-bad. Provtagningen ska ske där mest badande antas vistas.

Provtagningsplan för 2016

Provtagning ska ske vid ert bad enligt nedanstående instruktioner. Kontrollplanen med datum för årets provtagning är:

Kontrollplan för EU-bad år 2016

Badvatten	Antal prover	Datum för provtagning	Antal prover	Datum för provtagning	Antal prover	Datum för provtagning
Ex. Värmdös badplats	1	18 juni	1	9 juli	1	6 augusti

Steg för steg i provtagningen

1. Provtagning ska ske vid kontrollpunkterna. Kontrollpunkterna är den plats i badvattnet där flest personer förväntas bada eller där den största risken för föroreningar förväntas.
2. Vattendjupet vid kontrollpunkten är om möjligt vara minst en meter och provet ska tas på 30 centimeters djup.
3. Provtagning ska genomföras vid varje enskild kontrollpunkt.
4. Provbehållare, ska vara sterila vid provtagningstillfället. Detta ska ske genom sterilisering i autoklav i 121 °C under minst 15 minuter eller torrsterilisering vid 160-170 °C i minst en timme.
  - a. Alternativt kan provbehållarna vara sådana som av tillverkaren steriliserats med strålning.
5. Provbehållaren ska vara genomskinlig och av ofärgat material (glas, polyeten eller polypropen) med en minsta volym om 250 ml.
6. Provtagning ska utföras med aseptisk teknik för att förhindra oavsiktlig kontaminering.
7. Proverna ska märkas med vattenfast penna både på provbehållaren och i protokollet.
8. Proverna ska under hela transporten fram till ankomsten till laboratoriet skyddas från allt ljus samt förvaras i en temperatur på 4 °C ± 3 °C.
9. Tiden mellan provtagning och analys ska vara så kort som möjligt och analysen bör ske samma dag. Om detta inte är möjligt ska analysen påbörjas inom högst 24 timmar. Under den tiden ska proverna förvaras mörkt och vid en temperatur på 4 °C ± 3 °C.
10. Analyser som ska utföras på varje enskilt prov är Intestinala enterokocker samt Escherichia coli (E-coli). Båda redovisas i cfu/100 ml.

Provsvaren ska inkomma till bygg-, miljö- och hälsoskydds nämnden snarast efter provtagningen, senast en (1) vecka efter respektive provtagningsdatum.

Vid varje provtagningstillfälle ska bilaga 1, ”Badvattenprovtagning 2014” fyllas i och redovisas till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden så snart som möjligt efter provtagningen, senast en (1) vecka efter respektive datum. Bilagan kommer finnas med i beslutet om provtagning.

BYGG-, MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Viveca Svensson Sellin
Miljöinspektör

Viveca Svensson Sellin
viveca.svensson-sellin@varmdo.se
08-570 474 76
Miljöinspektör

Enligt sändlista

Delegationsbeslut BMH 1646

BJÖRNÖ 1:4: Beslut om föreläggande att ta vattenprover vid strandbad enligt kontrollplan för år 2016

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att förelägga Björnö MSV Ek. för. (org. nr. 769603-6073) att

1. under år 2016 utföra provtagning på Klacknäset strandbad enligt provtagningsplanen nedan
2. inkomma med resultat från provtagning av Klacknäset strandbad till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden snarast, men senast en (1) vecka efter respektive provtagningsdatum
3. vid varje provtagningstillfälle inkomma med bifogad bilaga ”Badvattenprovtagning 2016” till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden så snart som möjligt efter provtagningen, senast en (1) vecka efter respektive provtagningsdatum
4. meddela bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ifall provtagning inte kan ske enligt provtagningsplan i beslutspunkt 1
5. tillse att anslag med symboler som visar badets aktuella klassificering, som finns beskrivna bilaga 5 i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (2012:14), finns anslagen efter varje provtagningstillfälle i direkt närhet till badplatserna

Bygg- miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar även att

6. förena beslutspunkt 1 med vite om 15 000 kr för varje gång provtagning inte sker enligt förelagd provtagningsplan
7. förena beslutspunkt 2 med vite om 10 000 kr för varje gång

provtagningsresultat inte inkommer till bygg-, miljö- och hälsoskyddsmyndigheten inom utsatt tid

8. förena beslutspunkt 3 med vite om 1000 kr för varje gång uppgifterna inte redovisas enligt bilaga ”Badvattenprovtagning 2016”
9. av Björnö MSV Ek. för. (org. nr. 769603-6073) ta en avgift på 4200 kr enligt fastställd taxa för tillsynen på EU-bad
10. beslutet gäller omedelbart även om det överklagas

Provtagningsplan för strandbad år 2016 enligt beslutspunkt 1

Namn	Fastighetsbeteckning
Klacknäset	Björnö 1:4

Datum för provtagning	Antal prover
17 juni	1
8 juli	1
5 augusti	1

Provtagning ska ske **senast fyra dagar** efter utsatt datum i kontrollplanen. Provtagningen enligt kontrollplanen får tillfälligt avbrytas vid onormala situationer. Provtagningen ska återupptas så snart som möjligt efter det att förhållandena har återgått till det normala och nya prover ska tas för att ersätta de prover som har uteblivit på grund av uppehållet.

Analyser som ska utföras för varje enskilt prov	Enhet
Escherichia coli (E-coli)	cfu/100ml
Intestinala enterokocker	cfu/100ml

Steg för steg i provtagningen

1. Provtagning ska ske vid kontrollpunkterna. Kontrollpunkterna är den plats i badvattnet där flest personer förväntas bada eller där den största risken för föroreningar förväntas.
2. Vattendjupet vid kontrollpunkten är om möjligt vara minst en meter och provet ska tas på 30 centimeters djup.
3. Provtagning ska genomföras vid varje enskild kontrollpunkt.
4. Provbehållare, ska vara sterila vid provtagningstillfället. Detta ska ske genom sterilisering i autoklav i 121 °C under minst 15 minuter eller torrsterilisering vid 160-170 °C i minst en timme.
  - a. Alternativt kan provbehållarna vara sådana som av tillverkaren

steriliserats med strålning.

5. Provbehållaren ska vara genomskinlig och av ofärgat material (glas, polyeten eller polypropen) med en minsta volym om 250 ml.
6. Provtagning ska utföras med aseptisk teknik för att förhindra oavsiktlig kontaminering.
7. Proverna ska märkas med vattenfast penna både på provbehållaren och i protokollet.
8. Proverna ska under hela transporten fram till ankomsten till laboratoriet skyddas från allt ljus samt förvaras i en temperatur på $4\text{ °C} \pm 3\text{ °C}$.
9. Tiden mellan provtagning och analys ska vara så kort som möjligt och analysen bör ske samma dag. Om detta inte är möjligt ska analysen påbörjas inom högst 24 timmar. Under den tiden ska proverna förvaras mörkt och vid en temperatur på $4\text{ °C} \pm 3\text{ °C}$.

Stöd för beslut

Beslutet är fattat med stöd av Badvattenförordningen (2008:218), Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14), 45 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 26 kap. 3, 9, 19, 21, 22, 26 §§ och 27 kap. 1 § miljöbalken (1998:808) samt taxa antagen av kommunfullmäktige år 2016.

Beslutsunderlag

Delegaten har enligt gällande delegationsordning rätt att för nämndens räkning ta beslut.

Ärendet

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsynen av strandbad. I tillsynen ingår bland annat att granska att verksamheten kontrollerar ytvattnet vid sina strandbad i tillräcklig omfattning för att det inte ska orsaka olägenhet för människors hälsa. För att säkerställa att provtagningen av badvatten sker enligt Badvattenförordningen och Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd om badvatten beslutar nämnden om provtagningspunkter och provtagningsfrekvens för kommunens strandbad.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens bedömning

Exponering för vatten som inte håller tjänlig kvalitet kan innebära olägenheter för människors hälsa. Miljöbalkens 26e kapitel reglerar bland annat nämndens skyldighet att utöva tillsyn över verksamheter som kan orsaka olägenheter för människors hälsa eller miljön och som omfattas av Havs- och vattenmyndighetens område.

Samma kapitel reglerar även verksamheters ansvar att genom egna

undersökningar säkerställa att de tjänster de upplåter åt allmänheten inte orsakar olägenheter. Nämnden har rätten att förelägga verksamheter att utföra sådana undersökningar samt att dessa ska rapporteras in för granskning och kännedom. Detta regleras även i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten som säger att kommunen ska tillse att provtagningen genomförs enligt bilagorna i föreskriften.

Enligt Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (2012:14) 14-19 §§ ska kommunen tillse att information om badvattnets aktuella kvalitet finns uppsatt vid varje badplats efter varje provtagningstillfälle. Denna information kan anslås som en skylt eller på annat sätt sättas upp i en väl synlig storlek. Ansvar för skyltningen är upp till varje enskild verksamhetsutövare. Tänk på att det kan krävas bygglov för att sätta upp skyltar. Information om hur skyltarna ska se ut finns i bilaga 5 till föreskriften. Nämnden utför tillsyn över att skyltarna anslås och detta kommer att kontrolleras kontinuerligt under sommaren för att försäkra sig om att dessa åtgärder utförs.

Avgift

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden tar ut avgift för handläggning av dessa ärenden enligt 27 kap. 1 § miljöbalken. Avgiften bestäms enligt en taxa antagen av kommunfullmäktige år 2016. För strandbad som klassas som EU-bad är avgiften 4200 kr.

Information om Klacknäset strandbad

Björnö MSV ekonomiska förening står som fastighetsägare för strandbaden Lilla Sand, Stora Sand och Björkviks brygga. Från och med 2016 kommer dessa badplatser sammanslås och bara vara ett bad; Klacknäset badplats.

Klacknäset kommer att klassas som ett EU-bad.

Information och upplysningar

Provtagningsutrustning

För provtagningsutrustning och analyser går det att kontakta ett företag som arbetar med fackmannamässiga provtagningar av strandbadvatten. Provtagningsutrustning är ingenting som kommunen tillhandahåller. Vissa företag hämtar upp prover i kommunens reception på onsdagar mellan 08-14.

Provresultat med anmärkning

När provtagningsresultaten redovisats för nämnden kommer dessa att registreras på Havs- och vattenmyndighetens hemsida <https://www.havochvatten.se/badplatsen> under ert strandbads egen badvattenprofil. Om provtagningsresultaten visar på dåliga värden kan verksamheten bli tvungen att ta nya prover. Är badkvaliteten så dålig att nämnden finner det motiverat att stänga badet på grund av risker för olägenheter för människors hälsa kommer ni bli kommunicerade ett sådant beslut.

Märkning av provtagningskärnen

Var noggrann med märkningen av de kärn ni använder er av vid provtagningen. Det är särskilt viktigt för att provtagningsföretaget ska kunna fylla i alla uppgifter rätt i analysrapporterna och för att nämnden ska kunna rapportera in korrekta uppgifter till Havs- och vattenmyndigheten.

Rapportering av resultaten

Analysrapporter skickas till:

varmdo.kommun@varmdo.se

(märk e-postet med diarienummer, detta finner du längst upp i höger hörn)

eller:

Värmdö Kommun

Bygg-, och miljöavdelningen

Skogsbovägen 9-11

134 81 Gustavsberg

Om analysrapporter skickas via brev så är det viktigt att de skickas i god tid, så att de hinner inkomma till nämnden inom en (1) vecka efter utförd provtagning. Det snabbaste och säkraste sättet att se till att de inkommer i tid är att skicka dem via e-post. Flera analysföretag har möjligheten att lägga till Värmdö kommun som kopiemottagare när rapporterna skickas från dem.

EU-bad och övriga bad

Enligt Havs- och vattenmyndighetens vägledning för badvatten (Version 9) enligt direktiv 2006/7/EG (EU-badvatten) står det att de bad som inte registreras som EU-bad utgör övriga strandbad. För sådana bad rekommenderas att de följer samma rutiner som EU-bad avseende antal provtagningar. Detta innebär provtagning av parametrarna Intestinala enterokocker samt Escherichia coli (E-coli). Övriga bad har också upprättade badvattenprofiler på Havs- och vattenmyndighetens hemsida, även om det inte är obligatoriskt för dessa bad.

Detta beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Stockholms län, se bilaga.

Faktura skickas separat.

BYGG-, MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Läshänvisningar:

Badvattenförordningen (2008:218)

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14)

Bilagor:

Badvattenprovtagning 2016

Sändlista:

Delges beslut med Rek+Mb

Verksamhetsutövare

Björnö MSV Ek. för.

Att Claesson

Odelsbergsvägen 9

134 40

Gustavsberg

BADVATTENPROVTAGNING2016

Diarienummer: _____

(ex. MIL.2016.1234)

Det här dokumentet ska skickas in till bygg- och miljöavdelningen efter varje provtagning enligt beslutspunkt 3

Provtagningsplats :	
Datum :	
Vattentemperatur :	
Väderlek :	
<i>Alternativ: klart, viss molnighet, mulet, regnskurar, regn, åska</i>	
Oljefilm:	☐ Ja ☐ Nej
<i>Finns oljefilm på ytan eller lukt av kemikalier?</i>	
Algblomning :	☐ Ja ☐ Nej
Om algblomning:	☐ Lite ☐ Förekomst ☐ Blomning
<i>Liten förekomst, förekomst, blomning (mycket förekomst)</i>	

Information om hur du överklagar bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

Detta beslut kan överklagas till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Tid för överklagande

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden måste ha fått din skriftliga överklagan inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet, annars kan ditt överklagande inte tas upp för prövning.

Hur du utformar ditt överklagande mm

I skrivelsen med överklagandet ska du;

- Tala om vilket beslut du överklagar, uppge beslutsnummer/paragraf i protokollet och diarienummer
- Ange varför du anser att beslutet är felaktigt
- Redogöra för hur du vill att beslutet ska ändras

Du kan givetvis anlita ombud som sköter överklagandet åt dig, glöm då inte att du måste bifoga en fullmakt.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt i ärendet så bör du bifoga dessa.

Underteckna överklagandet

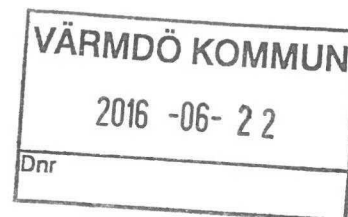
Din skrivelse med överklagandet ska undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge även dina kontaktuppgifter och postadress.

Var ska överklagandet lämnas/skickas?

Din skrivelse med överklagandet ska inlämnas/skickas till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun, se adress nedan.

Länsstyrelsen i Stockholms län
via Värmdö kommun
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden
134 81 GUSTAVSBERG

Adressat:
Länstyrelsen i Stockholms län/via
Värmdö Kommun
Bygg, miljö- och Hälsoskyddsnämnden
134 81 Gustavsberg

Ärende:

**Överklagan av delegations beslut BMH 1646
med Dnr nr MIL.2016.2886 rörande,
BJÖRNÖ 1:4: Med beslut om föreläggande att ta
vattenprover vid strandbad enligt kontrollplan för år 2016,
Samt Begäran om inhibition.**

BAKGRUND:

Björnö MSV Ek förening bildades 1998 genom förvärvandet av markområdet med skog, strand samt ett vattenområde i Ingarö Nämndöfjärden från de ursprungliga exploatörerna av området, med avsikten att kunna råda över utvecklingen i närområdet.

MSV består idag av drygt 400 medlemmar (fastighetsägare i området) och föreningens ekonomi bygger på en engångsinsats i form av en andel per fastighet, samt en årlig medlemsavgift och fungerar i stort som en samfällighet. Syfte och målsättning med föreningen är att med hänsyn till områdets särskilda natur, arbeta för en långsiktig förutsättning för skogens och djurlivets framtid samt god tillgänglighet för rekreation och friluftsliv.

Områdets totala yta utanför de enskilda tomterna uppgår till ca 6 milj kvm och gränsar mot Kolbacken, Långvik och Eriksvik i norr, Björkviksvägen i Öster samt Nämndöfjärden i söder.

I området ingår tre kilometer strand bestående av sandstränder (4 stycken) och däremellan utskjutande uddar i form av klippområden.

Stränderna är populära under sommarhalvåret för bad och friluftsliv.

På vintern vid goda förhållanden är fjärden populär för skridsko och skidåkning.

Vid öppet vatten besöks klipporna vid Björkviks brygga regelbundet av dykare och dykarskolor.

Vi ser detta som trevliga inslag, och vill inte hindra allmänheten att utnyttja vår mark till dessa aktiviteter, men..

Men allmänhetens rekreation kostar:

Emellertid så medför allt detta en massa olägenheter för föreningen.

Det grillas på stränder och i skogspartier. Engångsgrillar, ölburkar och petflaskor slängs på stränder och längs stigar. Behov utförs lite varstans och toapapper blåser omkring i skogen.

För att området inte ska förslummas så försöker vi hålla efter allt detta.

Vi städar regelbundet stränder och närliggande mark. Vi tillhandahåller sopkärl och vi ställer ut bajamajor mellan maj-september. Allt detta bekostas till stor del av medlemsavgifter i föreningen.

För att förhindra allmänt kaos i skog och mark så har vi därför numera även en avgiftsbelagd parkering. Parkeringsavgiften är idag 40 kr/dag inkl. moms vilket fördelas mellan hanteringen av parkeringen och städning och underhåll av området.

Nya pålagor trots tidigare avslag och ej påvisad analys:

Nu har vi återigen fått en ny arbetsuppgift och utgift på halsen, då våra sandstränder ånyo av miljönämnden i Värmdö kommun definierats som EU bad som vår förening anses driva. Därmed

har vi också genom Delegationsbeslut BMH 1646 ålagts att under semestertider utföra och analysera vattenprover enligt ett strikt schema. Den här gången då alla stränder slagits ihop till en, på ett gemensamt ställe tre gånger per säsong. Dessutom har vi ålagts att nogsamt informera kommunen om resultaten efter strikta mallar och allmänheten i form av anslag på samtliga stränder. Allt med hot om kraftiga viten om upp till 26,000 Kr om någon del ej följs i detalj.

Detta trots att länsstyrelsen 2013 bifallit en motsvarande överklagan från oss med motiveringen att "nämnden inte i tillräcklig mån utrett de faktiska förhållandena på platsen ... och inte gett skäl till varför våra stränder o bad svarar mot badvatten och EU bad i badvattenförordningen" - vilket vad vi kan se inte gjorts nu heller. (2013-04-30: Beslutsnummer: BMH 1451, dnr MIL.2013.2045/ BMH 1448, dnr MIL.2013.2044/BMH 1455, dnr MIL.2013.2046 samt rättens beslut: 5051-19623-2014; 5051-19625-2013; 5051-19626-2013)

Inte heller har man presenterat någon analys av- eller trovärdig förklaring till- varför i så fall MSV skulle vara den naturliga adressaten för beslutet och kraven på åtgärder, vilket vi också motsatte oss.

Någon information på web siten Badplatsen hos Havsmyndigheten finns inte heller, så vilka argument vi skall överlaga är på så sätt något oklara. Vi utgår därför i vår överklagan från av oss kända omständigheter, samt skillnaden i kommunens resonemang nu mot förra gången.

ANALYS AV FAKTISKA FÖRHÅLLANDEN TILL GRUND FÖR BESLUT

Kostnader:

Den här gången uppgår den årliga administrativa kostnaden till totalt 4,200 kr utöver kostnaderna för provtagning och analys, vilket innebär en total extern kostnad på ca 6,500 kr utöver personalkostnad och transportkostnader. Orsaken är att man slagit ihop stränderna till en strand (se nedan). Visserligen nu en lägre summa, fast fortfarande administrativt och ekonomiskt betungande.

Hopslagning av stränder:

Enda skillnaden mot förra gången är att nämnden nu slagit ihop stränderna till en enda strand och ett strandbad. Enda orsaken till detta – är som vi ser det - att på ett "kreativt" sätt få upp antalet badande till det stipulerade min. antalet på ca. 200 badande per dag, vilket vi inte alls ser som naturligt. De 3 utvalda stränderna ligger nämligen utspridda på en sträcka av 1,2 km där stränderna upptar ca 400m och med kraftiga utskjutande uddar emellan (speciellt mellan Lilla o Stora Sand) och med hela Nämndö-fjärden utanför. Speciellt Björkvik stranden ligger över 500 m bort.

Vi vänder oss m.a.o. starkt emot och accepterar inte att man slår ihop stränderna till en strand utan någon som helst förankring i vetenskapliga rön (relationen mellan/ ihop slagning av punktkällor / linjekällor åtskilda av varandra) eller underlag från lagstiftande myndigheter.

Antal badande

Nämnden har inte heller denna gång påvisat att antalet badande överskrider stipulerat antal, utan vår förmodan är att det bygger på våra maxuppgifter 2013 ggr 3 från 2013 alternativt bara antaganden.

Genomgång av 2015 års statistik över bilar på vår parkering samt gångna års erfarenheter av fördelningen mellan besökande på de olika stränderna samt i vår skog (hundägare, joggare) får vi i medel för de tre stränderna ca 60-65 badande och totalt för alla 3 stränderna under 200 badande.

(Björkvik är visserligen svårare att bedöma då vi inte har någon parkering där och inte har full kontroll över antalet på samma sätt. Dock finns det där ca 70 "kommunala" P-platser, varav ca 20-30 alltid är belagda med bilar från öarna utanför. Därutöver tillkommer bussbesökare. Inte att förglömma dykare – som dessutom har en avskräckande effekt på övriga badgäster. Vi bedömer därför antalet snittbesökare erfarenhetsmässigt enligt ovan.)

Detta innebär att – även om man summerar alla baden (vilket blir mindre än 200 badande /dag) – att man hamnar under gräsen för EU-bad. Använder man dessutom någon form av reduktionsfaktor som man uppenbarligen borde blir det ännu lägre.

Tar man alternativt bort Björkvik – som ligger långt bort och som vi definitivt inte kan svara för eller påverka någonting, så ligger Sandarna badens antal långt under stipulerat antal med ca 150 badande / dag (se nedan). För varje separat strand ligger det som tidigare under 100 badande

Naturlig adressat av ett ev. förläggande är som vi ser det Värmdö kommun

Till Björkviks Brygga går det buss och det finns även en fri parkering där som drivs av Vägverket (kommunen?). Området är på så sätt tillgängligt för allmänheten. Vi driver således inget bad där, men har svårt att hindra folk från att lägga sig på klipporna och att bada.

Någon reklam om bad görs inte heller av oss, utan vi har bara olägenheter och kostnader av besökande på stranden. De enda som gör reklam för badet och som tycks ha intresse av att det omnämns som bad är Värmdö kommun (samt möjligen i viss mån Biströn på stranden).
- Naturlig adressat av ev. förläggande och krav på vattenprover etc är därför Värmdö kommun.

Vid Lilla & Stora Sand driver som redan omnämnts MSV en parkering. Detta för att finansiera olägenheterna och kostnaderna med besökarna. Vägverket har dessutom här av någon anledning satt upp en skylt som hänvisar till bad. Allt detta dock utan vår medverkan. Vi i föreningen arbetar ideellt och syftet med föreningen är inte att tjäna pengar utan att vårda området för friluftsliv och att bevara det från exploatering. Vi har tillräckligt med kostnader och frivilligt arbete för underhåll av skog och mark och det kan ofta vara nog så svårt att motivera medlemmar att betala en medlemsavgift som går till att tillhandahålla marken till allmänheten.

Vi noterar åter - Vi driver inte något bad utan det är badandet och friluftslivet som driver oss.
Vi ser oss därför inte heller här som naturlig mottagare av beslutet och ansvarig för eventuella krav på provtagning etc. Den enda organisation som driver på om att det finns bad ute hos oss är även här Värmdö kommun, som i olika broschyrer och hemsidor genom åren stoltserar över våra stränder som beskrivs som citat ”kommunens offentliga badplatser”.
- Värmdö kommun bör därmed vara naturlig mottagare för ev. förläggande och krav.

SAMMANFATTNING ÖVERKLAGAN

- *Vi ifrågasätter och överklagar att våra stränder skall betraktas som bad/EU bad* med krav på provtagning, då antalet badande vid vardera stranden genomsnittligt är maximalt 100 besökare per dag, varav en del badar på klipporna och inte besöker sandstränderna. De badande är utspridda på sammanlagt ca tre kilometer strand. För 2012 var det i genomsnitt färre än 50 besökare per dag och strand under den officiella badsäsongen. För 2015 var antalet besökare för samtliga 4 stränder ca 50-60 st per strand. För de utvalda 3 stränderna var besöks antalet i snitt 60-65 besökare och max ca 100 besökare.
- Denna uppskattning av besökare bygger på antalet parkerade bilar samt uppskattning av badande boende i området och bussresenärer samt erfarenhets fördelning mellan stränderna.
- *Om inte detta räcker ifrågasätter och överklagar vi att 3 av baden har / kan behandlas som ett bad*, då de ligger ordentligt utspridda med uddar emellan och att det bara syftar till att på ett ”kreativt sätt” - men inte påvisat rättssäkert - få upp badgästantalet över gränsen för EU bad.
- Om man trots det accepterar att det är OK att slå ihop stränderna till en, begär vi: att detta bara gäller för Sandarna stränderna, då Björkvik ligger alldeles för långt bort samtidigt som vi inte har någon del i eller påverkan alls av antal besökande där att om alla 3 stränderna slås ihop en tydlig motiverad sammanslagningseffekt skall användas vilket som vi ser det innebär att antalet badgäster kraftigt underskrider EU gränsen på 200 badgäster/dygn i samtliga fall och något EU bad inte kan komma ifråga.

[Skriv här]

20 juni 2016

[Skriv här]

- *Vi ifrågasätter och överklagar att MSV är rätt adressat o mottagare av beslutet:*
Om stränderna trots detta kommer att betraktas som EU bad, och provtagning skall ske, ifrågasätter och överklagar vi att MSV skall stå som mottagare och ansvarig av beslutet:
- då vi inte driver eller marknadsför några bad utan bara reaktivt tvingas svara mot belastning och kostnader (p.g.a. allemansrätten) med vår parkering (gäller bara Sandarna)
- då de enda som marknadsför stränderna som bad är Värmdö kommun som av tradition betraktar våra stränder som "kommunens offentliga bad" och gör reklam för dem utan vårt godkännande.
Naturlig mottagare av beslutet är därmed Värmdö kommun.
- *Vi kräver dessutom med stöd av ovanstående, inhibition av delegationsbeslutet från Bygg- miljö- o hälsoskyddsnämnden Värmdö Kommun.*

Klacknäset den 20 juni 2016

Göran Danielsson
OrdförandeTel: 070-55 85 907
Logränd 4
134 67 Ingarö
Ylva Rosén
Vice OrdförandeTel: 070-357 15 37
Krokholmsv.4
134 67 Ingarö

Fotografier inspektion 2016-07-20

Bild 1. Skylt vid väg 653 från Gustavsberg mot Klacknäset

Bild 2. Hänvisning till bad och parkering.

Bild 3. Information om avgift vid badet.

Bild 4. Biljettautomater med betalningsavgiftning från 1/5-30/9 över sommarhalvåret

Bild 5. Hänvisning till biljettautomaterna

Bild 6. Information om badplatsen i stigen mot badet från parkeringen

Bild 7. Möjlighet att tömma sopor, tunnorna töms mellan 1/5-30/9 under sommarhalvåret

Bild 8. Tömning av bajamajorna

Bild 9. Samma som ovan

Bild 10, 11 och 12. Parkerade bilar på parkeringen

Bild 13, 14, 15 och 16. Besökare på stranden

Bild 17, 18 och 19. Besökare grannstranden

Bild 20. Livboj

Fotografi inspektion 2016-07-21 kl 9.15

Bild 1. Fotografi Stora Sand, minst 52 badande

Fotografier inspektion 2016-08-03

Bild 1. Badande ca 6 stycken

Bild 2. Badande ca 30 stycken

